

מסורת הש"ס

[illegible]

הגהות הב"ח

(ח) גמ' אכל מזמנא פטור
ממ'ט פטור: (צ) רש"י ד"ה
ממ'ט דתימא וכו' ויטול
קולותיו. כ"ב ס"א ולגבי
כותל בריא חייב בעל הכותל
ממשום דשני למיסקר כותל
בריא:

גליון הש"ס

גמרא אמר רבינא זאת
אומרת. כעין זה לקמן דף
לג ע"ג:

מוסף רע"י

[illegible]

שנתנו חכמים עליהם

כו'. פי' החפץ להיות חס
וקשו לרשו' הרבים לזבל
בבא מציעא, אמ' אביי ר

המניה פרק שלישי בבא קמא

מאוס ר' ישמעאל שני דברים חזין ברשותו כ"ה: לא יחא חנא
המשליך וצלו ברה"ר מי לא מייחב כי לא הפקירו ה"ג
רמפשו הוא לאזקיה שמעטברו המים והעפר ונעשה טיט ושליו הוא
והדמוקיו לא צמיתון כלום מכלל המא' אפקריה דלא בור לא חייב בור
כלים: מי סבר דלא חמו מיא.

מִשּׁוּם רַבִּי שִׁמְעוֹעַל
הָא דְרַבִּי: **מֵתַנִּי**
וְהוּוֹק בְּהֵן אַחֵר חִיִּי
הֶקְוִין וְאֵת הַזּוֹכֵכִית
וְגֵדֵר שֶׁנֶּפֶל לָרֹא"ר
בְּזִק: **גַּמ'** אָמַר רַב

ואליטריק לאשמעין דלע"ג דברשות קעבדי אס הזיקו חייב לשלם: כל אלו שאמרו. חכמים מותרין לקלקל ברה"ר ואלו לא פותקין ציבותיהן ללקח שופעין שלם ברה"ר כו'. צד לצור המקלה שופעין של מי שמשים הצית לרה"ר: כדנול רעוע. דה"ל למנע לעסקין לאסקין אדעתיה שכותל זה עומד לצתור: וצייב בעל הכותל. דה"ל לאצנעיהו: דליו של חצירו. כסכו צור של חצירו: חייב בעל הכור. דלמרתין במנעין קצותיו דהיינו צור כותל רעוע של חצירו וסתר זה את כותלו לחייב המנעין וזהא נמי איבעי ליה לאסקין אדעתיה שזה יכול את ליו: פשיטא. היא היא ומאי לאשמעין רבינא: מה דפשיטא. לא דמי דהתם משום הכי ליכא לחיוביה לבעל כותל דלא הו ידע ליה למנעין דלודעיה שיהי ויטול קצותיו ואל בעל דלי דידע לבעל הכור איבעי ליה לאודעיה שזה יטול את ליו אשמעין רבינא דלא היינו טעמא: דגמס. חידקל: במתני' לוצינס. שיקצו התבן והקש ונעיס וכל לוצל שדות וכרמים: כל המקלקלין ברה"ר. רבן שמעון בן גמליאל שמועיה לת"ק לא קניס אלא שצחא אל גופא לא דקאמני בצרייתא בגמרא (ע"ג) ואתא רבן שמעון בן גמליאל למימר דגוף נמי כל הקודם בו זכה. ליטנא אחרינא כל המקלקלין ואפי' עושין ברשות: גמ' כל שלשים יום. רשאי להניחן שם: על מנה קו כו'. שלא יהו מפקדין על כך: נזר חנוכה פטור. (ס) בפרק הכונס לאן לריר דקמני גמל שהיה טעון פשעין: מאי לא משום דברשות צ"ד. הניח בחוך משום פרכומי ניסא פטור: ה"ג דפניא רבי יהודה אומר נזר חנוכה פטור: מפני שהוא רשום מלוה. כלומר משום רשות צ"ד דמלוה מייסטר אלל ברשות צ"ד דלאו מלוה חייב: מותרין לקלקל בגון פותקין ציבותיהן וגורפין מערות:

תבטו

משום רשות בית דין לא משום רשות מצוה דר
בנר חנוכה פטור מפני שהוא רשות מצוה ת
מותרין לקלקל ברשות הרבים אם הזיקו חייבין ל
אמר רב נחמן מתי' שלא בשעת הוצאת זבלים ור' י

רשומא אס היצק פטור (שם). כל אלו שאמרו מותרין לקלקל ברשות הרבים. כל אותן
זמן ואמרו מותרין לקלקל ברה"ר ולהשליק לשם, כגון הולאת צנאים ל' יהודה וכגון פותקין
זמיהם וגורפין מערותיהן צימות הגשמים, דברשות קא עבדי (שם).

יקים מילי דנוקין אפי' לרשו' הרבי' רבינא אמ' מילי דאבות, מסכת אבות משה קיבל והזיק בהן אחר הדין כול'. לימ' מתי' דלא כר' יהודה, ושקלי וטרו ואסיק' ת"ש כל "ג ור' יהודה ור' טרפון כולוהו סבירא להו כל שנתנו לו חכמ' רשות והזיק פטור מלש

לֹא יֵהָא אֱלֹה בְּרַפְשׁוֹ. אַחַד צְמִים מִשׁוֹם לֵד תִּנָּה הַשׁוֹפֵךְ מִשְׁמַע שִׁשְׁכִּי בְּרִישָׁא קַמֵּי הוֹחֵלְקוֹ מִשְׁ

משום רבי ישמעאל כו' לא קשיא הא דידיה
הא דרביה: **מתני'** *השופר מים ברה"ר
והזקן בהן אחר חייב בנזקו^א המצניע את
הקוץ ואת הזכוכית והגודר את גדרו בקוצים
וגדר שנפל לרה"ר והזקן בהן אחרים חייב
בנזקו: **גמ'** אמר רב^ב לא שנו אלא דנמנפ
כליו במים אבל הוא עצמו פטור קרקע
ועולם הזיקתו א"ל רב הונא לרב^ג לא יהא
אלא כרפשו מי סברת דלא תמו מיא בדתמו
מיא ותרתי למה לי חדא בימות החמה וחדא
בימות הגשמים דתניא^ד כל אלו שאמרו
פופותקין ביבותיהן וגורפין מערותיהן בימות
החמה אין להן רשות ובימות הגשמים יש
להם רשות ואע"פ שברשות אם הזיקן חייבין
לשלם: המצניע את הקוץ [וכו']^ה: א"ר
יוחנן י"ל שנו אלא מפריח אבל מצמצם^ו לא
מ"מ פטור אמר רב אחא בריה דרב איקא
לפי שאין דרכן של בני אדם להתחכך
בככתלים ת"ר^ז המצניע קוצותיו וזכוכיותיו
ליתוך כותל של חבירו ובא בעל כותל וסתם
כותלו ונפל לרה"ר והזיקן חייב המצניע א"ר
יוחנן י"ל שנו אלא בכותל רעוע אבל בכותל
בבריא המצניע פטור וחייב בעל הכותל^ח אמר
רבנא זאת אומרת המכסה כורו בדליו
של חבירו ובא בעל דלי ונטל דליו חייב
בעל הכור פשיטא מהו דתימא התם הוא
דלא הוי ידע ליה דלודעיה אבל הכא ידיע
ליה הוה ליה לאודועיה קמ"ל ת"ר^ט חסידים
הראשונים היו מצניעים קוצותיהם וזכוכיותיהם
בתוך שדותיהן ומעמקים להן ג' טפחים כדי
שלא יעכב המחרישה רב ששת ישרי לה
בגורא בא^י ישרי להו בדגלת אמר רבי יהודה
האי מאן דבעי למהוי חסידא לקיים מילי
דנזיקין^כ רבא אמר מילי דאבות ואמרי לה
מילי דברכות: **מתני'** *המוציא את תבני
וקשו לרה"ר לזבלים והזקן בהן אחר חייב
בנזקו וכל הקודם בהן זכה רשב"ג אומר
כל המקלקלן ברה"ר והזיקן חייבין לשלם
וכל הקודם בהן זכה ההופך את הגלגל ברה"ר
והזקן בהן אחר חייב בנזקו: **גמ'** לימא מתני'
דלא כר' יהודה דתניא^{כא} ר' יהודה אומר
בשעת הוצאת זבלים אדם מוציא זבל
לרה"ר וצוברו כל שלשים יום כדי שיהא
נישוף ברגלי אדם וברגלי בהמה שעל מנת
כן הנחיל יהושע את הארץ אפי' תימא רבי
יהודה מודה רבי יהודה שאם הזיק משלם
מה שהזיק ועתה רבי יהודה אומר בנר
חנוכה פטור מפני שהוא ברשות מאי לאו
יום רשות מצוה דתניא רבי יהודה אומר
א רשות מצוה ת"ש^{כב} כל אלו שאמרו
אם הזיקן חייבין לשלם ורבי יהודה פוטר
ההוצאת זבלים ור' יהודה היא רב אשי אמר
תבנו

בדליו שלחבירו ובא בעל הדלי ו
דלא הוה ידע ליה לבעל הקץ לא
איבעי ליה לאודועי, קמ"ל דכין
שרי להו לקוצין וכיוצא בהן, לנו

לדאבות, מסכת אבות משה קיבל תורה וג'. ואמרי לה ברכות, כדאמר ר' יוחנן, ושקלי וטרו ואסיק' ת"ש כל אלו שאמרו מותרין לקלקל ברשות ה' ל' חכמ' רשות והזיק פטור מלשלם. ואלו הן שיטה ולית הלכ' כחד מ

ל.

לֹא יֵהְיֶה אִמְרָא בְּרַפְשׁוֹ. הֵאֱלָלָה דִּיִּיק הִכִּי לְעִיל (דף כה). צְהֻלָּתָא
אֶחָד צְמִים מִשּׁוֹם דְּהֶחֱסָ לֹא אִיִּירִי כִשְׁפָכְסָ צְכוּוֹנָה אֲכָל הֶכָא
מִתָּנָה הַשּׁוֹפֵךְ מִשְׁמַע שְׁפָכְסָ צְכוּוֹנָה בְּמִקְוֵה שְׁנַעְשִׂין רַפְשׁ וְטִיט אִיִּירִי
בְּרִישָׁא קִתְּנִי הוֹחִלְקוּ מִשְׁמַע דָּלָה עָשׂוּ הַמִּים אֲלֵהּ הֶחֱלָקָה אֲכָל
הֶכָא קִתְּנִי הוֹחֵק מִשְׁמַע צְמִים עֲמָלָן
הוֹחֵק: **בְּרַתְמוּ מִיָּא.** פִּירוּשׁ
צְתָמוּ מִיָּא נְמִי אִיִּירִי וְיִחָא לִיה
לְאוֹקְמִי בִין תָּמוּ בִין לֹא תָמוּ וְדוֹקָא
צְכִלִים מִלְּאוֹקְמִי דוֹקָא צִלָּה תָמוּ וְבִין
צְכִלִים וְבִין צְעָמָּה וְאִתָּה וְאִי תָמוּ
מִיָּא סְתָמָה מִפְּקָר לְהוּ וְהוּי צוֹר
וּפְטוֹר צוֹ הַכִּלִּים וְיִיִּל דָּלָה תָמוּ לֹא
כֵן שִׁלָּה יֵהְיֶה עֲדִין לְרִאשִׁין לְשׁוֹם
דְּבֵר וְאִי הוּא גֵרֶם אִיפְסָה הוּא יִחָא
מִי סִבְרַת דְּתָמוּ מִיָּא וְנִכְנָסוּ צְעִפֵּר
וְנַעֲשֶׂה טִיט לֹא דָלָה תָמוּ מִיָּא שְׁהִמִּים
לְלוּלִים עֲדִין דְּמִסְתָּמָה לֹא אִפְקֵירֵיהוּ:
וְחִיִּיב בְּעָל הַבּוֹתֵל. וְאִתָּה כּוֹמֵל
רַעוּעַ נְמִי אִיִּבְעִי לֵה
לְאִסְקוּי אֲדַעְמִיהָ שְׁמָה הִנְיָעִס שֵׁה
כְּסִיתֶיהָ צִירָא וְיִיִּל דְּמִיָּא רִאשִׁין
הַמְנַעִיעַ לְהַתְחִיב כִּיּוֹן שְׁפַעַע וְאִין
צִרִךְ לְהַעֲמִיד צְרַעוּעַ מַעֲקִירוֹ:
שְׁלָא תַעֲכֵב הַמַּחֲרִישָׁה. צִירוּשְׁלָמִי

בני אדם להתחכק
קצותיו וזכוכיותיו
בעל כותל וסתר
קון חייב המצניע א"ר
תל רעוע אבל בכותל
בעל הכותל * אמר
המכסה בורו בדליו
דליו ונטל דליו חייב
ו דתימא התם הוא
עיה אבל הכא דידע
קמ"ל ת"ר * חסידים
קצותיהם וזכוכיותיהם
ים להן ג' טפחים כדי
רב ששת ישרי להו
דגלת אמר רב יהודה
חסידא לקיים מילי
הוא

מפרש כדי שכל תענה
המחרישה: **אפילו** תימא רבי
יהודה ב'. וא"מ והא ממני דקני
כל הקודם בהן זכה וי"ל שכל
הקודם בהן לאחר שלשים יום זכה
ומימא למאי דס"ל דמיתמין
בשעת הוצאת זבלים תקשה ליה
דרשב"ג אדרשב"ג דקטני במתני'
דחייב לשלם ובהצית והעלייה (ב"מ דף
קס"ט:) תנא רשב"ג אומר אף מתקן
מלאכתו כל שלשים יום ודייק מינה
בגמ' דס"ל כל מקום שנתנו חכמים
רשות להניח והזיק פטור מלשלם
ולפי לשון אחר שפירש בקונטרס
דרשב"ג פליג אית"ק וס"ל דאפילו
הניח ברשות חייבין לשלם קשה אפי'
לפי המסקנה ושמה לשון הענינים
שזין אע"ג דנשמעתין להסם כ"ל
להו בדהי הדדי:

מתני' שלא בשעת הוצאת זבליה
 ור' יהודה ח"א, מימא דלא משני
 הכי בהצית והעלייה (ב"מ קט: וסס)
 דקמני המוציא זבול לרה"ר המוציא
 מוציא והמוצל מוצל כו' ואם הזיק
 משלם מה שהזיק וקאמר בגמרא
 מתני' דלא כר' יהודה וי"ל דהתם כי
 יעמיד מתני' נמי שלא בשעת הוצאת
 זבליה אלא דלא כר' יהודה דהא שרי
 להוציא ע"מ מצל לאלתר ואפי' שרי
 קמני משלם מה שהזיק אלמא דדבר
 שיש לו רשות משלם מה שהזיק ולרבי
 יהודה משמע דלא משלם מדקאמר
 שעל מנת כן כו' ועוד מדלא קמני
 בהדיא ואם הזיק משלם מה שהזיק
 א"נ מתני' דהתם משמע ליה בשעת
 הוצאת זבליה מדקמני המוצל מוצל
 ואפי' אית ליה רשות להניח שלשים
 יום והא דלמחר המוצל מוצל ע"ה
 טובה קמ"ל כלומר מוצל לאלתר
 שלא יטוּך לשלם:

תבנו תכלו

[illegible]

עין משפט
נר מצוה

בז א מ"י פ"ג מהל' נזקי
ממון הל' יב סמג עשין
סח עוש"ע ח"מ ס"י תיב
סעיף ה:

חכ"מ מ"י שם ה' כ סמג
 שם טוש"ע ח"מ ס'
 חטו סעיף א'
 חכ"מ ג מ"י שם ה' יב
 ועיין בהשגות ובח"מ
 סמג שם טוש"ע ח"מ ס'
 חצי סעיף ה ודלא כרז
 וע"פ:

סמג טוש"ע ח"מ
 ס' טמו סקף א'
 ס' ו ז מ"י שם הל' בא
 טוש"ע שם סקף ב:
 לב ח מ"י שם ס"ב
 הלכה ט סמו עשין
 שם טוש"ע ח"מ ס' חי
 סקף כט:
 לג ט י ב מ"י שם פ"ג
 הלכה כב סמו שם
 טוש"ע ח"מ ס' טמו סקף
 ג:

סמג שם טוש"ע ח"מ
 ס"י תיד סעיף א:
 לה מ ב מ"י שם הל' טו
 טוש"ע שם סעיף ב:

רבינו חננאל

[illegible]

בכוח מאי טעם פטור
ללי דידע ליה לבעל הבור
ששונים היו כו'. רב ששת
ד"ר חסדין הראשונים
כו'. מתני'. המוצא תבנו
כו'. יהודה דגרסי' בסוף
הכל חייב. רב אשי אמ'